

Канд. екон. наук Пащенко О. В., В'ялий І. С.

Дніпровський національний університет імені Олеся Гончара (Україна)

**ПРОБЛЕМИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ ВІДНОВЛЕННЯ ЛОГІСТИЧНОЇ
ІНФРАСТРУКТУРИ УКРАЇНИ В ПІСЛЯВОЄННИЙ ПЕРІОД**

У сучасних умовах глобалізації та інтенсифікації міжнародної торгівлі логістична інфраструктура виступає базовим елементом економічного розвитку держави, забезпечуючи безперервність матеріальних потоків і ефективність функціонування ланцюгів постачання [1]. Для України питання відновлення логістичної інфраструктури у післявоєнний період має стратегічний характер, оскільки саме від рівня її розвитку залежить швидкість економічного відновлення та інтеграція країни у світовий економічний простір [2].

Логістична інфраструктура охоплює транспортні мережі (автомобільний, залізничний, морський і авіаційний транспорт), складські комплекси, термінали, митні пункти та інформаційні системи управління потоками [3]. Унаслідок воєнних дій значна частина цієї інфраструктури зазнала руйнувань, що спричинило суттєві порушення у функціонуванні логістичних ланцюгів, зниження пропускну здатності транспортної системи та зростання витрат на перевезення [4].

Однією з ключових проблем є масштабність руйнувань транспортної інфраструктури. Значні втрати зазнали автомобільні дороги, мости, залізничні вузли, морські порти та аеропорти, що потребує комплексного підходу до їх відновлення [4]. Відбудова таких об'єктів потребує значних фінансових ресурсів, що є складним завданням в умовах обмеженості державного бюджету [5].

Другою важливою проблемою є необхідність залучення іноземних інвестицій та міжнародної фінансової допомоги. Відновлення логістичної інфраструктури потребує значних капіталовкладень, що неможливо забезпечити виключно за рахунок внутрішніх ресурсів [6]. У цьому контексті важливу роль відіграє співпраця з міжнародними фінансовими організаціями, такими як Світовий банк та Європейський банк реконструкції та розвитку [5]. Ще одним суттєвим викликом є зміна логістичних маршрутів та переорієнтація транспортних потоків. Унаслідок обмеження функціонування морських портів значна частина вантажів була перенаправлена на сухопутні коридори, що призвело до перевантаження прикордонної інфраструктури та залізничного транспорту. Це також виявило

проблеми технічної несумісності транспортних систем України та країн Європейського Союзу, зокрема різну ширину залізничної колії [3].

Окремої уваги потребує проблема кадрового забезпечення логістичної галузі. Військові дії спричинили відтік кваліфікованих кадрів, що негативно впливає на ефективність управління логістичними процесами та реалізацію інфраструктурних проєктів. Крім того, актуальним залишається питання забезпечення безпеки логістичних об'єктів в умовах потенційних загроз [4].

Разом із тим післявоєнний період створює передумови для якісної трансформації логістичної системи України. Однією з ключових перспектив є впровадження сучасних цифрових технологій у сфері логістики, включаючи автоматизацію процесів, використання систем управління транспортом (TMS) та складом (WMS), а також розвиток електронного документообігу [1]. Це дозволить підвищити ефективність управління потоками та знизити витрати.

Важливим напрямом розвитку є інтеграція транспортної системи України до європейської інфраструктури. Гармонізація стандартів, модернізація транспортних коридорів та розвиток мультимодальних перевезень сприятимуть розширенню зовнішньоекономічних зв'язків та зміцненню позицій України на міжнародному ринку [6].

Суттєві перспективи відкриває розвиток логістичних хабів та індустріальних парків, які можуть стати центрами концентрації товарних потоків та інноваційної діяльності [2]. Їх створення сприятиме розвитку регіональної економіки, залученню інвестицій та підвищенню рівня зайнятості населення.

Крім того, важливим напрямом є впровадження принципів сталого розвитку у логістиці, зокрема використання енергоефективних технологій, розвиток екологічного транспорту та зменшення негативного впливу на довкілля. Це відповідає сучасним світовим тенденціям та сприятиме підвищенню конкурентоспроможності української економіки. Отже, відновлення логістичної інфраструктури України є складним, але водночас перспективним процесом, що потребує системного підходу, ефективного управління та активної міжнародної співпраці [5]. Реалізація зазначених напрямів дозволить не лише відновити зруйновану інфраструктуру, але й створити сучасну, інноваційну логістичну систему, здатну забезпечити сталий розвиток національної економіки [1].

Список використаних джерел:

1. Крикавський С. В., Чорнописька Н. В. Логістика: навчальний посібник. Львів: Видавництво Львівської політехніки, 2019.
2. Will Pay: Damage, Losses, and Needs Assessment. Kyiv School of Economics. 2023. URL: <https://kse.ua>.
3. Ukraine Rapid Damage and Needs Assessment (RDNA3). The World Bank 2024. URL: <https://www.worldbank.org>.
4. EU-Ukraine Solidarity Lanes Report. European Commission. 2023. URL: <https://ec.europa.eu>.
5. Review of Maritime Transport 2023. Geneva: United Nations, 2023.
6. Christopher M. Logistics & Supply Chain Management. 5th ed. London: Pearson, 2016.

Канд. екон. наук Пащенко О. В., Грибанов М. С.

Дніпровський національний університет імені Олеся Гончара (Україна)

**ПРОБЛЕМИ РОЗВИТКУ МІЖНАРОДНОЇ ТОРГІВЛІ
ПЛАСТИКОВИМИ ТРУБАМИ І ФІТИНГАМИ УКРАЇНИ**

Розвиток міжнародної торгівлі пластиковими трубами і фітингами відбувається в умовах ускладнення регуляторного середовища та зростання «нецінових» бар'єрів. На відміну від традиційних тарифних обмежень, дедалі більшого значення набувають технічні регламенти, стандарти та процедури оцінки відповідності, які визначають допуск продукції на конкретні ринки. У глобальному вимірі правила встановлення таких вимог формуються в межах Угоди СОТ про технічні бар'єри в торгівлі (ТВТ), що визнає право держав запроваджувати вимоги для захисту довкілля та безпеки, однак водночас вимагає недискримінаційності й недопущення «зайвих перешкод» для торгівлі. Це створює складний баланс: регуляторні норми легітимні, але їх виконання підвищує витрати експортерів і ускладнює вихід на ринки [1].

Першою ключовою проблемою розвитку міжнародної торгівлі пластиковими трубами і фітингами для українських виробників є жорсткі технічні та регуляторні бар'єри на ринках розвинених країн, насамперед ЄС. Вихід на ці ринки потребує обов'язкової відповідності стандартам EN та ISO, проходження складних процедур сертифікації, підтвердження стабільності якості сировини й готової продукції, а також впровадження систем екологічного менеджменту. Для багатьох українських підприємств ці вимоги означають значні додаткові витрати на модернізацію обладнання, лабораторні випробування та документальне супроводження, що